

1.2.2. Գյուղատնտեսություն

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը 2010թ. հունվար-սեպտեմբերին, փաստացի գներով, համայնքներից և գյուղատնտեսությամբ զբաղվող առևտրային կազմակերպություններից ստացված վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալներով, կազմել է 22020.8 մլն դրամ, ինչը 2009թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ, համադրելի գներով, նվազել է 17.0 տոկոսով՝ պայմանավորված բուսաբուծության համախառն արտադրանքի 25.3 տոկոս նվազումով:

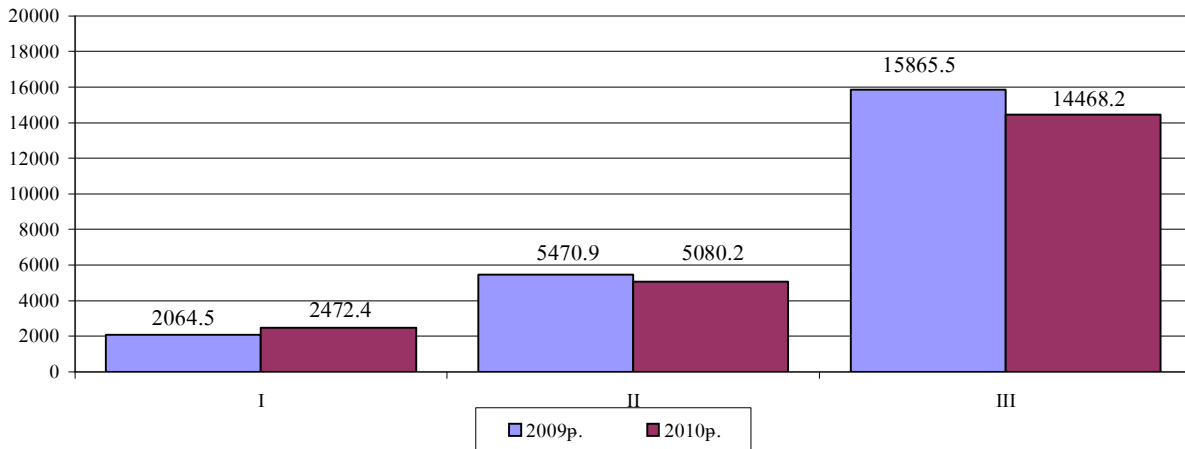
2010թ. հունվար-սեպտեմբերին գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի 36.0 տոկոսը կազմել է անասնաբուծության համախառն արտադրանքը և 64.0 տոկոսը բուսաբուծության համախառն արտադրանքը:

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքն ըստ ճյուղերի

/փաստացի գներով, մլն.դրամ/

	2009թ. հունվար-սեպտեմբերին	2010թ. հունվար-սեպտեմբերին	Աճի տեմպը (համադրելի գներով)	Տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
				2009թ. հունվար-սեպտեմբերին	2010թ. հունվար-սեպտեմբերին
Ընդամենը	23400.9	22020.8	83.0	100.0	100.0
այդ թվում՝					
բուսաբուծություն	16257.0	14090.4	74.7	69.5	64.0
անասնաբուծություն	7143.9	7930.4	101.7	30.5	36.0

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի դինամիկան 2009 և 2010 թթ. հունվար-սեպտեմբերին ըստ եռամսյակների (մլն դրամ)



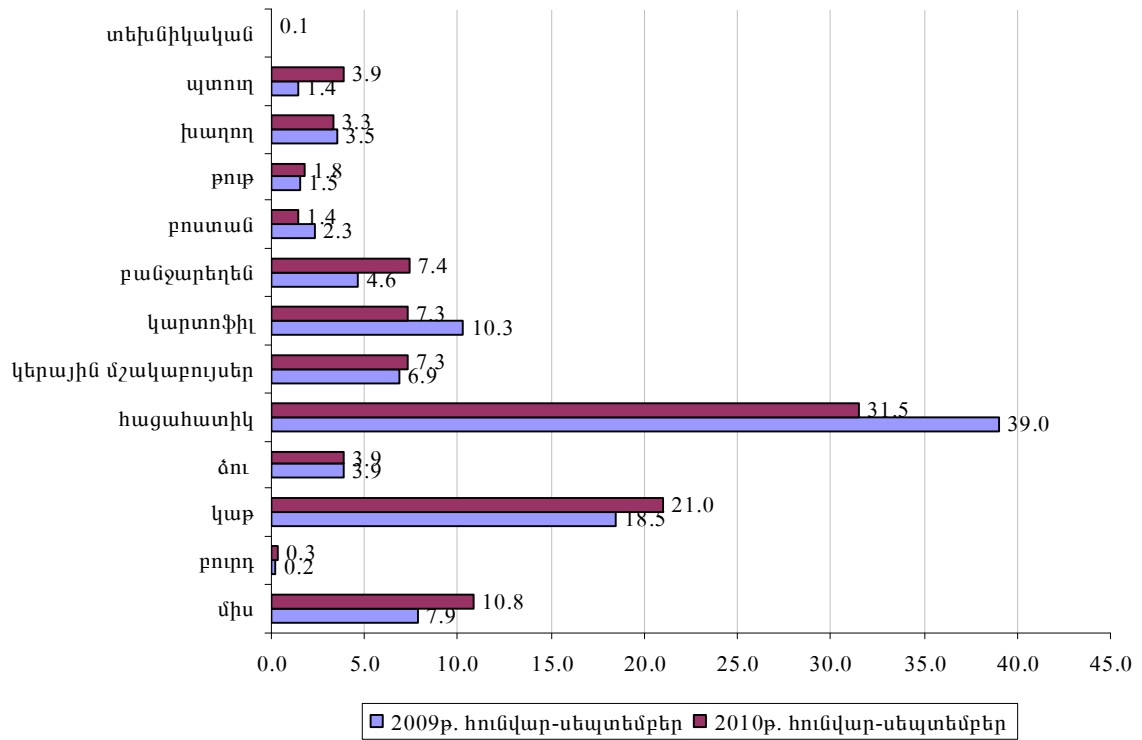
2009 և 2010թթ. հունվար-սեպտեմբերին գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը և նրա կառուցվածքն ըստ շրջանների բնութագրվում են հետևյալ տվյալներով.

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի կառուցվածքն ըստ շրջանների

Շրջաններ	2009թ. հունվար- սեպտեմբերին		2010թ. հունվար- սեպտեմբերին	
	Համախառն արտադրանքը (մլն դրամ)	Տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ	Համախառն արտադրանքը (մլն դրամ)	Տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	23400.9	100.0	22020.8	100.0
ք. Ստեփանակերտ	445.7	1.9	420.6	1.9
Ասկերան	5026.2	21.5	4528.0	20.6
Հաղրուք	2773.9	11.9	3307.4	15.0
Մարտակերտ	4073.3	17.4	3949.0	17.9
Մարտունի	6047.6	25.8	6058.3	27.5
Շահումյան	487.1	2.1	484.7	2.2
Շուշի	464.8	2.0	344.6	1.6
Քաշաթաղ	4082.3	17.4	2928.2	13.3

Ինչպես 2009թ. հունվար-սեպտեմբերին, այնպես էլ 2010թ. հունվար-սեպտեմբերին, տարածքային կտրվածքով, գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքում առավել բարձր տեսակարար կշիռներ ունեն Մարտունու, Ասկերանի, Մարտակերտի Հաղրուքի և Քաշաթաղի շրջանները՝ 2009թ. հունվար-սեպտեմբերին, համապատասխանաբար՝ 25.8, 21.5, 17.4, 11.9 և 17.4 տոկոս, 2010թ. հունվար-սեպտեմբերին՝ 27.5, 20.6, 17.9, 15.0 և 13.3 տոկոս:

2009 և 2010թթ. հունվար-սեպտեմբերին գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի կառուցվածքն ըստ գյուղմթերքների արտադրության (տոկոսներով)



2010թ. հունվար-սեպտեմբերին գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի կառուցվածքում գերակշռող բաժինը՝ 31.5 տոկոսը, պատկանում է հացահատիկի և հատիկաբերողների (ներառյալ եգիպտացորեն) և 21.0 տոկոսը՝ կաթի արտադրությանը:

Բուսաբուծություն. 2010թ. հունվար-սեպտեմբերին բուսաբուծության համախառն արտադրանքը կազմել է 14090.4 մլն դրամ, որը, համադրելի զներով, նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ նվազել է 25.3 տոկոսով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է հացահատիկի արտադրության ծավալի նվազմամբ:

2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ հանրապետությունում նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ նվազել են հացահատիկ և հատիկաբերողների (ներառյալ եգիպտացորեն), կարտոֆիլի, բանջարեղենի, բոստան-պարենայինի, խաղողի, թփի արտադրության ծավալները, համապատասխանաբար՝ 27.8, 51.1, 1.4, 54.9, 5.1, 24.8 տոկոսով: Աճ է արձանագրվել եգիպտացորենի (2.4 անգ.) և պտղի (69.2 տոկոս) արտադրությունում:

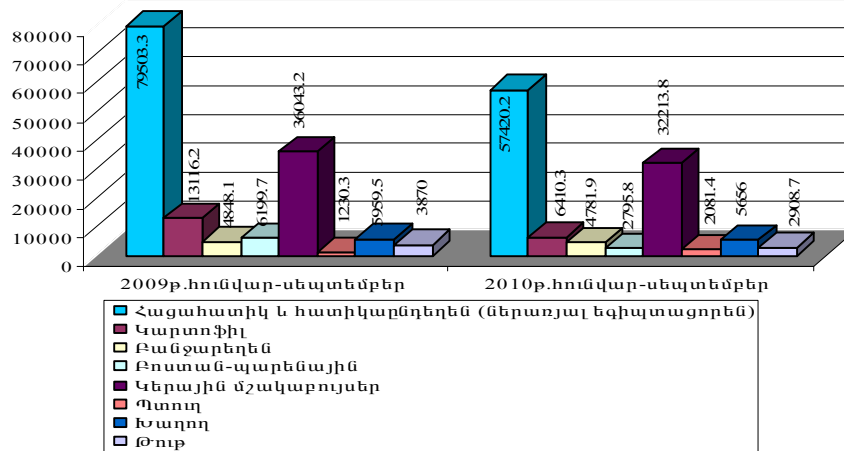
Հիմնական մշակաբույսերի արտադրության վերաբերյալ տվյալները՝ 2009 և 2010թթ. հունվար-սեպտեմբերին, բերվում են ստորև.

	2009թ. հունվար-սեպտեմբեր #	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	/տոննա/ Աճի տեմպը (տոկոս)
Հացահատիկ և հատիկաբերողներ (ներառյալ եգիպտացորեն)	79503.3	57420.2	72.2
որից՝ եգիպտացորեն	1113.4	2640.2	2.4 անգ.
Կարտոֆիլ	13116.2	6410.3	48.9
Բանջարեղեն	4848.1	4781.9	98.6
Բոստան-պարենային	6199.7	2795.8	45.1
Կերային մշակաբույսեր	36043.2	32213.8	89.4
Պտուղ	1230.3	2081.4	169.2
Խաղող	5959.5	5656.0	94.9
Թուփ	3870.0	2908.7	75.2

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի համախառն բերքը ըստ շրջանների
2009-2010թթ. հունվար-սեպտեմբերին

	2009թ. # հունվար-սեպտեմբեր	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	/ցենտներ/ Աճի տեմպը (տոկոս)
Հացահատիկային և հատիկաբերեղենային (ներառյալ եգիպտացորեն)	795033.3	574201.6	72.2
բ. Ստեփանակերտ	-	45.2	-
Ասկերան	222341.5	102581.5	46.1
Հաղրուք	101919.0	117288.2	115.1
Մարտակերտ	157222.0	110488.4	70.3
Մարտունի	198188.0	178044.5	89.8
Շահումյան	2931.7	1501.0	51.2
Շուշի	3691.3	2018.4	54.7
Քաշաթաղ	108739.8	62234.4	57.2
Կարտոֆիլ	131161.8	64103.3	48.9
բ. Ստեփանակերտ	920.3	495.0	53.8
Ասկերան	48934.3	21496.4	43.9
Հաղրուք	14570.2	9415.0	64.6
Մարտակերտ	26313.8	12868.0	48.9
Մարտունի	19452.0	9648.5	49.6
Շահումյան	2520.0	1299.6	51.6
Շուշի	5162.4	2755.0	53.4
Քաշաթաղ	13288.8	6125.8	46.1
Քանցարեղեն	48481.1	47819.3	98.6
բ. Ստեփանակերտ	528.0	535.0	101.3
Ասկերան	11646.9	11149.8	95.7
Հաղրուք	5088.5	6850.0	134.6
Մարտակերտ	6064.0	5867.0	96.8
Մարտունի	9983.0	10658.0	106.8
Շահումյան	511.4	553.0	108.1
Շուշի	934.5	761.0	81.4
Քաշաթաղ	13724.8	11445.5	83.4
Բոստանային մշակաբույսեր	61997.3	27957.5	45.1
բ. Ստեփանակերտ	-	-	-
Ասկերան	19790.0	14500.0	73.3
Հաղրուք	540.0	598.0	110.7
Մարտակերտ	1475.0	462.0	31.3
Մարտունի	4150.0	920.0	22.2
Շահումյան	42.3	6.0	14.2
Շուշի	-	-	-
Քաշաթաղ	36000.0	11471.5	31.9
Պտուղ	12302.8	20814.4	169.2
բ. Ստեփանակերտ	56.0	40.0	71.4
Ասկերան	2170.0	13713.0	6.3 անգ.
Հաղրուք	4110.0	4812.0	117.1
Մարտակերտ	602.4	383.0	63.6
Մարտունի	4340.0	695.0	16.0
Շահումյան	311.4	201.8	64.8
Շուշի	30.0	180.0	6.0 անգ.
Քաշաթաղ	683.0	789.6	115.6
Խաղող	59595.0	56560.4	94.9
բ. Ստեփանակերտ	42.0	26.0	61.9
Ասկերան	1575.0	2625.0	166.7
Հաղրուք	15800.0	1005.0	6.4
Մարտակերտ	810.0	1150.0	142.0
Մարտունի	40485.0	51682.4	127.7
Շահումյան	303.0	50.0	16.5
Շուշի	-	-	-
Քաշաթաղ	580.0	22.0	3.8
Թուփ	38700.0	29087.0	75.2
բ. Ստեփանակերտ	39.0	65.0	166.7
Ասկերան	4650.0	3328.0	71.6
Հաղրուք	9020.0	5680.0	63.0
Մարտակերտ	1244.0	862.0	69.3
Մարտունի	23541.0	18720.0	79.5
Շահումյան	-	150.0	-
Շուշի	-	32.0	-
Քաշաթաղ	206.0	250.0	121.4

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի համախառն բերքը 2009-2010թթ. հունվար-սեպտեմբերին(տոննա)



Հացահատիկի բերքատվությունը 2010թ. հունվար-սեպտեմբերին կազմել է 12.6 գ/հա, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 19.2 տոկոսով կամ 3.0 գ/հա-ով:

Անասնաբուծություն. 2010թ. հունվար-սեպտեմբերին անասնաբուծության համախառն արտադրանքը կազմել է 7930.4 մլն դրամ, որը, համադրելի գներով, նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ աճել է 1.7 տոկոսով:

Անասունների գլխաքանակն ըստ շրջանների 2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ

Շրջաններ	/գլուխ/					
	Խ.Ե.Ա.			այդ թվում՝ կովեր		
	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	Աճի տեմպը (տոկոս)	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	Աճի տեմպը (տոկոս)
Ընդամենը	46217	46128	99.8	20430	20426	100.0
ք.Ստեփանակերտ	420	560	133.3	250	247	98.8
Ասկերան	8701	8049	92.5	3865	3563	92.2
Հաղրուք	6125	6286	102.6	2574	2643	102.7
Մարտակերտ	10182	9351	91.8	4443	4587	103.2
Մարտունի	9377	9244	98.6	4570	4328	94.7
Շահումյան	2835	2961	104.4	1091	1224	112.2
Շուշի	904	853	94.4	416	357	85.8
Քաշաթաղ	7673	8824	115.0	3221	3477	107.9

Շրջաններ	/գլուխ/					
	Խոզեր			Մ.Ե.Ա.		
	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	Աճի տեմպը (տոկոս)	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	Աճի տեմպը (տոկոս)
Ընդամենը	10182	12878	126.5	51349	54914	106.9
ք.Ստեփանակերտ	420	300	71.4	760	1800	236.8
Ասկերան	2162	2934	135.7	10503	11158	106.2
Հաղրուք	1705	2165	127.0	5631	5445	96.7
Մարտակերտ	1353	1834	135.6	11814	12683	107.4
Մարտունի	2239	2931	130.9	10147	10332	101.8
Շահումյան	469	587	125.2	1897	1757	92.6
Շուշի	321	420	130.8	1118	1481	132.5
Քաշաթաղ	1513	1707	112.8	9479	10258	108.2

Շրջաններ	Թռչուններ		
	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	Աճի տեմպը (տոկոս)
	Ընդամենը	438945	446453
ք.Ստեփանակերտ	48523	48245	99.4
Ասկերան	83613	94903	113.5
Հաղրուք	38125	42486	111.4
Մարտակերտ	59665	61187	102.6
Մարտունի	167881	157011	93.5
Շահումյան	17450	11243	64.4

Շրջաններ	Թոշումներ		
	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	Աճի տեմպը (տոկոս)
Շուշի	5937	7312	123.2
Քաշաթաղ	17751	24066	135.6

2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ, հանրապետությունում, 2009թ. հոկտեմբերի 1-ի համեմատությամբ, նվազել է խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը՝ 0.2 տոկոսով, աճել են՝ խոզերի գլխաքանակը՝ 26.5 տոկոսով, մանր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը՝ 6.9 տոկոսով, թռչուններինը՝ 1.7 տոկոսով:

2010թ. հունվար-սեպտեմբերին հանրապետությունում իրացվել է 2487.8 տոննա (կենդանի քաշով) անասուն և թռչուն, արտադրվել է 24351.1 տոննա կաթ, 17367.0 հազ.հատ ձու և 96.0 տոննա բուրդ:

Անասնապահական մթերքների արտադրության դինամիկան ըստ շրջանների 2009–2010 թթ. հունվար-սեպտեմբերին

Շրջաններ	Իրացվել է անասուն և թռչուն (կենդանի քաշով), տոննա			Արտադրվել է կաթ, տոննա		
	2009թ. հունվար-սեպտեմբեր	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	Աճի տեմպը (տոկոս)	2009թ. հունվար-սեպտեմբեր	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	Աճի տեմպը (տոկոս)
Ընդամենը	2575.4	2487.8	96.6	23986.7	24351.1	101.5
ք.Ստեփանակերտ	16.2	66.9	413.0	228.5	254.3	111.3
Ասկերան	213.3	192.0	90.0	4894.7	4517.2	92.3
Հադրութ	254.9	300.2	117.8	3256.0	3160.0	97.1
Մարտակերտ	551.3	512.1	92.9	4499.4	4588.4	102.0
Մարտունի	1017.9	784.0	77.0	5194.0	5315.9	102.3
Շահումյան	125.0	83.8	67.0	1224.8	1331.1	108.7
Շուշի	36.3	42.0	115.7	499.8	501.0	100.2
Քաշաթաղ	360.5	506.8	140.6	4189.5	4683.2	111.8

Շրջաններ	Արտադրվել է ձու, հազ.հատ			Արտադրվել է բուրդ (ֆիզիկական քաշով),տոննա		
	2009թ. հունվար-սեպտեմբեր	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	Աճի տեմպը (տոկոս)	2009թ. հունվար-սեպտեմբեր	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	Աճի տեմպը (տոկոս)
Ընդամենը	15459.4	17367.0	112.3	83,0	96.0	115.7
ք.Ստեփանակերտ	4288.9	5328.0	124.2	0,4	1.2	300.0
Ասկերան	3937.0	3665.0	93.1	18,0	19.8	110.0
Հադրութ	1425.0	1569.8	110.2	9,1	10.0	109.9
Մարտակերտ	2145.0	2274.9	106.1	20,3	21.7	106.9
Մարտունի	2302.9	2841.4	123.4	17,3	18.4	106.4
Շահումյան	289.1	385.0	133.2	2,9	3.0	103.4
Շուշի	215.0	287.9	133.9	1,7	2.6	152.9
Քաշաթաղ	856.5	1015.0	118.5	13,3	19.3	145.1

2010թ. հունվար-սեպտեմբերին նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ հանրապետությունում աճել է կաթի, ձվի և բրդի արտադրությունը համապատասխանաբար՝ 1.5, 12.3, և 15.7 տոկոսով, մսի արտադրությունը նվազել է 3.4 տոկոսով:

Հաշվետու ժամանակահատվածում հանրապետությունում մեկ կովի միջին կաթնատվությունը կազմել է 1208.0 կգ, ածան հավի միջին ձվատվությունը՝ 102.0 հատ և մեկ ոչխարի միջին բրդատվությունը՝ 2.2 կգ:

Անասնի և թռչնի մթերատվությունը

	2009թ. հունվար-սեպտեմբեր	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	Աճի տեմպը (տոկոս)
Մեկ կովի միջին կաթնատվությունը (կգ)	1147.0	1208.0	105.3
Մեկ ածան հավի միջին ձվատվությունը (հատ)	90.0	102.0	113.3
Մեկ ոչխարի միջին բրդատվությունը (կգ)	2.3	2.2	95.7

Գյուղատնտեսական տեխնիկա. Գյուղատնտեսության արդյունավետ զարգացման գործում կարևոր նախապայման է հանդիսանում համապատասխան նյութատեխնիկական բազայի ապահովումը և օգտագործումը:

Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հիմնական տեսակների առկայության և սարքինության դինամիկան 2009-2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ

/միավոր/

	2009թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ			2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ		
	առկա	այդ թվում՝ սարքին	սարքինության մակարդակ տոկոսով	առկա	այդ թվում՝ սարքին	սարքինության մակարդակ տոկոսով
Տրակտորներ	1101	907	82,4	1168	965	82.6
Բեռնատար մեքենաներ	1165	1004	86,2	1235	1067	86.4
Հացահատիկային կոմբայներ	260	223	85,8	271	241	88.9
Տրակտորային կցասայլեր	349	312	89,4	355	321	90.4
Տրակտորային խոտհնձիչներ	100	87	87,0	111	102	91.9
Կերահավաք կոմբայներ	5	4	80,0	9	7	77.8
Հատիկագտիչ մեքենաներ	99	95	96,0	101	94	93.1
Տրակտորային շարքացաններ	317	297	93,7	304	283	93.1
Տրակտորային գութաններ	667	626	93,9	685	651	95.0
Կուլտիվատորներ	236	226	95,8	247	236	95.5
Մամիչներ	97	90	92,8	89	76	85.4
Ընդամենը	4396	3871	88.1	4575	4043	88.4

2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ գյուղատեխնիկայի սարքինության մակարդակը ավելացել է 0.3 տոկոսային կետով:

Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հիմնական տեսակների սարքինության մակարդակն ըստ շրջանների 2010թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ

/տոկոս/

	ԼՂՀ	Ասկերան	Հաղարոս	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Տրակտորներ	82.6	88.8	85.2	76.9	82.3	63.6	64.7	80.3
Բեռնատար մեքենաներ	86.4	86.4	88.8	89.7	86.4	65.0	72.7	81.9
Հացահատիկահավաք կոմբայներ	88.9	95.2	86.4	83.3	92.6	50.0	100.0	55.6
Տրակտորային կցասայլեր	90.4	91.6	96.1	88.3	92.1	75.0	80.0	85.7
Տրակտորային խոտհնձիչներ	91.9	96.2	94.4	84.2	90.0	50.0	100.0	93.5
Կերահավաք կոմբայներ	77.8	66.7	-	100.0	100.0	-	-	50.0
Հատիկագտիչ մեքենաներ	93.1	97.1	80.0	92.9	96.9	-	-	80.0
Տրակտորային շարքացաններ	93.1	100.0	85.3	95.7	91.8	100.0	-	95.0
Տրակտորային գութաններ	95.0	93.5	97.1	90.3	95.5	-	100.0	100.0
Կուլտիվատորներ	95.5	94.1	84.2	96.4	96.8	100.0	-	100.0
Մամիչներ	85.4	90.3	83.3	-	88.0	-	75.0	60.0